

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

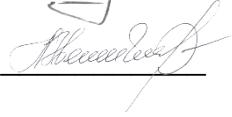
Навчально-науковий інститут Архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН, ТИПОГРАФІКА ТА ШРИФТИ

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова, ВК П2.1</i>
семестр	<i>6 семестр</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4 кредити ЄКТС, 1 модуль</i>
форма підсумкового контролю	<i>диференційований залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>Дизайну та 3D-моделювання</i>
для здобувачів вищої освіти:	
рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
спеціальність	<i>022 Дизайн</i>
освітня програма	<i>Дизайн</i>
форма навчання	<i>денна</i>

Розробники:

Валентин ГОЛУС, асистент кафедри дизайну та 3D-моделювання

Леонід ЗВЕНІГОРОДСЬКИЙ, старший викладач кафедри дизайну та інтер'єру

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри** Дизайну та 3D-моделювання

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі:
Освітньо-професійна програма «Дизайн»

Гарант освітньої програми

Наталія ВЕРГУНОВА, канд. мистецтвознавства, доцент, завідувач

Директор ННІ АДОМ

Тетяна РИЩЕНКО, к.т.н., професор

1. Мета дисципліни

Навчальна дисципліна «Графічний дизайн, типографіка та шрифти» є вибірковою дисципліною професійного блоку «Візуальні комунікації та мультимедійний дизайн» у системі підготовки бакалаврів за спеціальністю 022 «Дизайн».

Мета навчальної дисципліни «Графічний дизайн, типографіка та шрифти» полягає у ознайомленні студентів з засадами та термінологією в галузі графічного дизайну, типографіки та шрифтів та застосуванні правил типографіки на практиці, у тому числі при розробленні елементів фірмового стилю. Викладання курсу спрямовано на розвиток у студентів творчих здібностей, спостережливості, фантазії та виховування художнього смаку, а також на забезпечення студентів набором «моделей», що дадуть змогу аналізувати ситуації в їх майбутній проєктній діяльності в галузі дизайну.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на наступні навчальні дисципліни: «Основи формоутворення», «Проєктно-графічне моделювання», «Комп'ютерні технології в дизайні», «Проєктування».

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ПРН 20. Розробляти графічні (рекламні та комунікаційні) дизайн-об'єкти для формування візуального образу фірми або продукту, з використанням прийомів та принципів графічного дизайну, типографіки та шрифтів.	• словесні (розповідь-пояснення) • наочні (ілюстрація, демонстрація) • практичні (завдання, доповіді, презентації)	• поточний контроль: прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем; перевірка виконання практичних завдань; • модульний контроль: графічний контроль (альбом практичних завдань);	РН 20.1 знати класифікацію шрифтів та вміти правильно обирати та використовувати шрифт в залежності від функціонального навантаження; РН 20.2 знати та правильно використовувати правила типографіки в дизайнерській діяльності;

		проведення кафедрального проміжного перегляду. • підсумковий контроль: диференційовані залік у формі проведення кафедрального підсумкового перегляду.	РН 20.3 проєктувати книгу, періодичне видання, журнал, за допомогою модульної сітки та правил типографіки; РН 20.4 розробляти об'єкти візуальних комунікацій у міському середовищі, використовуючи правила типографіки та відповідні кольорові палітри; РН 20.5 розробляти елементи фірмового стилю, використовуючи правила графічного дизайну та типографіки.
--	--	--	---

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Графічний дизайн, типографіка та шрифти.

Змістовий модуль 1. Шрифт. Образ шрифту.

Класифікація шрифтів – загальна, Adobe тощо. Антикwa старого стилю, перехідна антиква, антиква нового стилю, брускова антиква. Старі гротески, нові гротески, гуманістичні гротески, геометричні гротески. Рукописні шрифти, формальні та неформальні. Акцидентні шрифти. Накреслення та гарнітури шрифтів. Акцент в шрифтовій композиції: реєстр, колірність, тон, кегль, білий простір, контраст, курсив, виключка. Поєднання шрифтів.

Змістовий модуль 2. Типографіка.

Правила типографіки: тире, дефіс, кавички, висяча пунктуація, кернінг, трекінг. Проєктування книги, журналу, періодичного видання. Модульна сітка як базова структура, що визначає розташування тексту, графічних елементів та ілюстрацій. Композиційна та стилеутворююча послідовність. Модульна сітка в проєктуванні

серії обкладинок. Типографіка у міському середовищі. Візуальна комунікація інформаційних, рекламних носіїв.

Змістовий модуль 3. Фірмовий стиль та його елементи.

Розробка елементів фірмового стилю. Логотип та його варіації. Фірмові кольори. Шрифти та типографіка. Фон та графічні елементи. Іконки та піктограми. Стиль ілюстрацій та образи. Фірмова модульна сітка. Поняття фірмового блоку, товарного знаку, товарної марки. Службовий пакет, поштовий пакет, рекламний пакет, сувенірний пакет. Візитна картка, фірмовий бланк, реклама на поліграфічних та електронних носіях.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ 1	120	-	48	-	72
Змістовий модуль 1	30	-	16	-	14
Змістовий модуль 2	30	-	16	-	14
Змістовий модуль 3	45	-	16	-	29
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Підсумковий контроль	15	-	-	-	15

6. Теми лекцій

не передбачено

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1. Шрифт. Образ шрифту.		
Тема 1. Образ шрифту	Підбір шрифтів відповідно до їх галузі застосування в аспекті їх класифікації.	5
Тема 2. Накреслення та гарнітура шрифту	Комбінування накреслень та гарнітур шрифтів для побудови шрифтової композиції.	5
Тема 3. Правила типографіки	Ознайомлення та структурування основних правил типографіки, що будуть використовуватися в завданнях наступного модулю.	6
Змістовий модуль 2. Типографіка.		
Тема 4. Проектування книги, журналу	Проектування серії обкладинок та книги, журналу або періодичного видання із застосуванням модульних сіток, типографіки.	9
Тема 5. Типографіка у	Реалізація у міському середовищі	7

міському середовищі	отриманих у попередніх завданнях навичок з типографіки, в аспекті візуальних комунікацій.	
Змістовий модуль 3. Фірмовий стиль та його елементи.		
Тема 6. Фірмовий стиль	Розробка елементів фірмового стилю, використовуючи отримані знання з шрифтів, типографіки, проектування.	16

8. Індивідуальне завдання (ІЗ) *не передбачено*

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль:

- прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем;
- перевірка виконання практичних завдань.

Модульний контроль:

- графічний контроль (альбом практичних завдань);
- проведення кафедрального проміжного перегляду.

Підсумковий контроль:

- диференційований залік у формі проведення кафедрального підсумкового перегляду.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів				
	усього	практ.	лаб.	самостійна робота	
				завдання	модульний контроль
МОДУЛЬ 1	100				
Змістовий модуль 1	20	10	-	6	4
Змістовий модуль 2	20	10	-	6	4
Змістовий модуль 3	30	10	-	15	5
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Підсумковий семестровий контроль	30	-	-	-	-

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

МОДУЛЬ 1	
Змістовий модуль 1.	20
Виконання практичного завдання № 1 «Образ шрифту» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3)	3

(перевірка виконання практичного завдання)	
Виконання практичного завдання № 2 «Накреслення та гарнітура шрифту» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3) (перевірка виконання практичного завдання)	3
Виконання практичного завдання № 3 «Правила типографіки» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3) (перевірка виконання практичного завдання)	4
Підготовка доповідей із самостійно вивчених тем ЗМ 1. (прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем)	1
Завдання до самостійної роботи № 1 (доопрацювання та оформлення завдання «Образ шрифту», формат А3)	2
Завдання до самостійної роботи № 2 (доопрацювання та оформлення завдання «Накреслення та гарнітура шрифту», формат А3)	1
Завдання до самостійної роботи № 3 (доопрацювання та оформлення завдання «Правила типографіки», формат А3)	2
Графічний контроль за ЗМ 1	4
Змістовий модуль 2.	20
Виконання практичного завдання № 4 «Проектування книги, журналу» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3) (перевірка виконання практичного завдання)	4
Виконання практичного завдання № 5 «Типографіка у міському середовищі» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3) (перевірка виконання практичного завдання)	4
Підготовка доповідей із самостійно вивчених тем ЗМ 2. (прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем)	2
Завдання до самостійної роботи № 4 (доопрацювання та оформлення завдання «Проектування книги», формат А3)	2
Завдання до самостійної роботи № 5 (доопрацювання та оформлення завдання «Типографіка у міському середовищі», формат А3)	2
Графічний контроль за ЗМ 2 (проведення кафедрального проміжного перегляду)	4
Змістовий модуль 3.	30
Виконання практичного завдання № 6 «Фірмовий стиль та його елементи» (графіка у комп'ютерному форматі виконання, формат А3) (перевірка виконання практичного завдання)	8
Підготовка доповідей із самостійно вивчених тем ЗМ 1. (прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем)	2
Завдання до самостійної роботи № 6 (доопрацювання та оформлення завдання «Фірмовий стиль та його елементи», формат А3)	15
Графічний контроль за ЗМ 3	5
Підсумковий контроль – диф.залік	30
Альбом практичних робіт, виконаний протягом семестру (проведення кафедрального підсумкового перегляду)	30
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано
0-34			

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Дистанційний курс «Графічний дизайн, типографіка та шрифти» у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова за посиланням: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=2212>

2. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Графічний дизайн, типографіка та шрифти» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 022 – Дизайн) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. : В. А. Голіус, А. Г. Зінченко, Л. А. Звенігородський, О. М. Левадний. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 24 с. — Режим доступу : <https://eprints.kname.edu.ua/60708/>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник / М. Я. Куленко ; за ред. проф. Є. А. Антоновича. – Вид. третє, перероб. і доповн. – Київ : КондорВидавництво, 2015. – 544 с. Режим доступу: <http://koha.kname.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-ISBDdetail.pl?biblionumber=558>

2. Вергунова Н., Голіус В., Зінченко А. (2021). Візуальна навігація в інфраструктурі громадського транспорту міста харкова. Комунальне господарство міст, 3(163), 83-87. вилучено із <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/5786>

3. Голіус В. А. Сучасні тенденції в дизайні брендування територій/ В. А. Голіус, А. Г. Зінченко, О. М. Левадний // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 42. Том 1. – С. 74–79. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/42_2021/part_1/10.pdf

4. Голіус В. А. Історичний та термінологічний аспект еволюції символіки товарних знаків/ В. А. Голіус, Л.А. Звенігородський, О. М. Левадний // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 43. Том 1. – С. 71-77. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/43_2021/part_1/11.pdf

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Графічний редактор GIMP (free version), завантаження не потребує реєстрації:
<https://www.gimp.org/downloads/>

Графічний редактор Inkscape (free version), завантаження не потребує реєстрації:
<https://inkscape.org/release/inkscape-1.2.2/windows/64-bit/msi/?redirected=1>